

AGNIESZKA BARCZAK-OPLUSTIL MAREK BIELSKI GRZEGORZ BOGDAN
ZBIGNIEW CWIĄKAŁSKI MAŁGORZATA DĄBROWSKA-KARDAS PIOTR KARDAS
JAROSŁAW MAJEWSKI JANUSZ RĄGLEWSKI MARIA SZEWCZYK
WŁODZIMIERZ WRÓBEL ANDRZEJ ZOLL

ANDRZEJ ZOLL
REDAKCJA NAUKOWA

KODEKS KARNY

CZĘŚĆ SZCZEGÓLNA

KOMENTARZ LEX

TOM II
KOMENTARZ DO ART. 117-277 K.K.

4. WYDANIE



LEX

a Wolters Kluwer business

KOMENTARZ DO KODEKSU KARNEGO POD REDAKCJĄ PROF. ANDRZEJA ZOLLA
ZDĄŻYŁ JUŻ NA STAŁE WPISAĆ SIE DO KANONÓW LITERATURY KARNISTYCZNEJ.
PRAWNICY CENIĄ GO ZA KOMPLEKSOWOŚĆ I NOWATORSKIE PODEJŚCIE
DO ZŁOŻONEJ PROBLEMATYKI MATERIALNEGO PRAWA KARNEGO I JEGO
INTERPRETACJI W ZMIENIAJĄCEJ SIE WCIAZ RZECZYWISTOŚCI. PIERWSZY TOM
KOMENTARZA OBEJMOWAŁ CZĘŚĆ OGÓLNĄ KODEKSU. TERAZ DO RĄK
CZYTELNIKÓW ODDAJEMY KOLEJNE TOMY. TOM DRUGI ZAWIERA
SKOMENTOWANE PRZEPISY ARTYKUŁÓW 117-277, A TOM TRZECI, OPRÓCZ
DALSZEGO CIĄGU KOMENTARZA CZĘŚCI SZCZEGÓLNEJ, TAKŻE GRUNTOWNIE
SKOMENTOWANĄ CZĘŚĆ WOJSKOWĄ KODEKSU KARNEGO (ART. 317-363).

PRZEPISY CZĘŚCI SZCZEGÓLNEJ KODEKSU KARNEGO STANOWIĄ PODSTAWOWY
PRZEDMIOT WYKŁADNI W PRAKTYCE STOSOWANIA PRAWA. WIELOŚĆ
PROPONOWANYCH W PIŚMIENNICTWIE KARNISTYCZNYM INTERPRETACJI ORAZ
NIEJEDNORODNOŚĆ ORZECZNICTWA SPRAWIAJĄ, ŻE NINIEJSZA PRÓBA
UPORZĄDKOWANIA KONCEPCJI INTERPRETACYJNYCH POŁĄCZONA Z PROPOZYCJĄ
UJEDNOLICENIA PREZENTOWANYCH W PIŚMIENNICTWIE I ORZECZNICTWIE
STANOWISK MOŻE BYĆ POMOCĄ I WSKAZÓWKĄ W PRAKTYCE
ICH STOSOWANIA. KOMENTARZ UWZGLĘDNI DOROBK ORZECZNICTWA
I DOKTRYNY PRAWA KARNEGO, ZAWIERA NIE TYLKO PRZEGLĄD WAŻNIEJSZYCH
UJEĆ INTERPRETACYJNYCH, LECZ TAKŻE PROPOZYCJE ROZWIĄZANIA
TYCH PROBLEMÓW, KTÓRE UJAWNIŁY SIĘ W OKRESIE OBOWIĄZYWANIA
KODEKSU KARNEGO Z 1997 R.

Wydawnictwo Wolters Kluwer
ul. Chałubińskiego 1
00-900 Warszawa

tytuł: Komentaryzacja kodeksu karnego



cena: 269,00 zł

9 788326 440816

Zamówienia:

infolinia 801 04 45 45, fax 22 535 80 01

zamowienia.książki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

05.05.2022 Znamiona strony przedmiotowej czynu zabronionego
L.dz. Podmiot czynu zabronionego 27.06.22

6. Znamiona typu czynu zabronionego określonego w § 1, j i w § 3 może zrealizować każdy. Są to przestępstwa powszechne.

Znamiona określające czynność sprawczą

7. Przedmiotem czynności wykonawczej typu czynu zabronionego określonego w art. 226 § 1 jest znieważenie funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej.

8. Na temat znamienia „znieważa” – zob. tezy 8–11 do art. 216.

9. Znamieniem czynności wykonawczej typu czynu zabronionego opisanego w art. 226 § 3 obok znieważenia jest poniżenie. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 maja 1982 r., N 21/82, OSNKW 1982, nr 9, poz. 61, zdefiniował je jako „wszelkie inne niż lżenie i wyszydzanie publiczne wypowiedzi i zachowania się – bez względu na ich formę zewnętrzną – zmierzające do pozbawienia tych organów w opinii publicznej należnego szacunku i autorytetu”. Ograniczenie tej definicji nastąpiło w wyroku SN z dnia 28 lipca 1993 r., WRN 91/93, OSNKW 1993, nr 11–12, poz. 10, w którym wskazano, iż interpretacja znamienia „poniża” nie może kolidować z ratyfikowanymi postanowieniami aktów międzynarodowych, które wprowadzają zasadę wolności publicznego ustosunkowania się podejmowanych przez organy państwa decyzji, w tym uprawnienie wypowiedziania krytycznych opinii w tym przedmiocie. Na konieczność ograniczenia przyjętej wykładni znamienia „poniża” zwrócił także uwagę A. Zoll, odwołując się do art. 54 Konstytucji RP, gwarantującego wolność wyrażania swoich poglądów. Nie stanowi w jego ocenie poniżenie konstytucyjnego organu państwa postawienie zarzutów, które „są prawem i służą ochronie społecznie uzasadnionego interesu” (A. Zoll (w:) *Kodeks karny...*, red. A. Zoll, s. 735).

10. Podkreśla się w doktrynie, iż § 3 ma zastosowanie tylko do znieważania organu, nie zaś do jego pracownika czy też grupy pracowników, chyba że zniewaga została skierowana przeciwko wszystkim funkcjonującym dla danego organu i przez to dotyka też go niejako pośrednio (L. Gardocki, *Prawo...*, s. 272).

11. Poniżenie, w przeciwieństwie do znieważenia, obejmuje swym zakresem także zniesławienie (zob. A. Zoll (w:) *Kodeks karny...*, red. A. Zoll, s. 735).

Przedmiot czynności wykonawczej

12. Przedmiotem czynności wykonawczej typu czynu zabronionego określonego w art. 226 § 1 jest funkcjonariusz publiczny lub osoba do pomocy mu przybrana. Szerzej na ten temat zob. teza 7–13 do art. 222 k.k.

13. Przedmiotem czynności wykonawczej typu czynu zabronionego opisanego w art. 226 § 3 są konstytucyjne organy Rzeczypospolitej Polskiej. Zakres znaczeniowy tego terminu jest sporny w doktrynie (por. A. Zoll (w:) *Kodeks karny...*, red. A. Zoll, s. 736). Najszerzej ujmuje go Z. Kal laus, *Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego* (w:) *Nowe kodyfikacje karne*, Warszawa 1998, s. 82; cyt. za: O. Górniok (w:) *Kodeks karny...*, red. A. Wąsek, s. 44), obejmując nim wszystkie organy, jakie wymienia Konstytucja RP, tj. Sejm, Senat, Prezydent RP, Radę Ministrów, Prezesa Rady Ministrów, organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego, sądy i trybunały, NIK, RPO, KRRiT. Przedstawiona wykładnia znamienia „konstytucyjne organy Rzeczypospolitej Polskiej” jako najbardziej jednoznaczna, została także zaakceptowana przez O. Górniok (w:) *Kodeks karny...*, red. A. Wąsek, s. 44). W doktrynie słusznie jednak wskazano, iż nie każdy organ konstytucyjny jest jednocześnie organem Rzeczypospolitej Polskiej, tzn. takim, który jest powiązany z wykonywaniem jednego z trzech rodzajów władzy w odniesieniu do całego państwa. Według tego poglądu organami RP są zatem tylko: Sejm, Senat, Prezydent RP, Rada Ministrów, Prezes Rady Ministrów, wiceprezes Rady Ministrów, Ministrowie, Trybunał Konstytucyjny, Sąd Najwyższy i Naczelny Sąd Administracyjny (zob. szerzej komentarz do art. 127). Wprawdzie zakres dóbr prawnych chronionych przepisami zamieszczonymi w komentowanym rozdziale XXIX k.k. jest ujęty szerzej niż ma to miejsce na gruncie rozdziału XVII k.k., jednakże sam ten fakt nie może uzasadnić dokonania odmiennej (przy tym rozszerzającej) wykładni tego samego terminu używanego w jednym akcie normatywnym.

14. Zachowanie sprawcy naruszające powagę sądu lub ubliżające mu może realizować znamiona typu określone w art. 226 (tak postanowienie SA w Białymstoku z dnia 27 lutego 2002 r., I ACz 170/02, OSA 2002, z. 10, poz. 53).

Znamiona modalne

15. Znamieniem modalizującym typu czynu zabronionego z art. 226 § 1 w wersji obowiązującej do momentu wejścia w życie wyroku Trybunału Konstytucyjnego, o którym mowa w tezie 1 było „w związku